

Asia: VN/7850/2021

Kuluttajaluottojen tilapäisen hintasääntelyn toimivuus ja vaikutukset

Lausunnonantajan lausunto

Miten väliaikainen sääntely (suoramarkkinointikielto ja hintasääntely) on näkemyksenne mukaan toiminut? Onko sääntelyyn liittynyt erityisiä tulkintaongelmia? Onko sääntelyn noudattamisessa ilmennyt puutteita?

EK:n tietoon ei ole tullut väliaikaiseen sääntelyyn liittyviä merkittäviä ongelmia.

Minkälaisia vaikutuksia väliaikaisella sääntelyllä on näkemyksenne mukaan ollut? Onko sääntely esim. vaikeuttanut luotonsaantia, ja jos on, niin minkälaisilla asiakasryhmillä? Oletteko havainneet muutoksia luottomarkkinoilla (esim. uusia luottotuotteita)?

EK:n tietoon ei ole tullut, että väliaikainen sääntely olisi tähän mennessä vaikeuttanut merkittävästi luotonsaantia.

Olisiko tiukempaa sääntelyä näkemyksenne mukaan syytä jatkaa, ja jos olisi, missä muodossa ja miten pitkään?

EK toteaa, että tähän mennessä ei ole vielä osoitettu perusteluja siitä, miksi väliaikaista lakia tulisi jatkaa. Lähtökohtaisesti EK ei ilman jatkamistarvetta koskevaa tarkempaa selvitystä pidä perusteltuna väliaikaisen lain jatkamista. Mikäli väliaikaista lakia halutaan kuitenkin jatkaa, tulisi jatkamisen perustua selvitykseen siitä, että se on tarpeen kuluttajien aseman turvaamiseksi ja jatkoa voitaisiin pitää kohtuullisena elinkeinonharjoittajien näkökulmasta. Mikäli väliaikaista lakia päätettäisiin jatkaa, katsomme että sitä tulisi jatkaa vain siltä välttämättömiltä osin ja vain lyhytaikaisesti.

Väliaikaisen sääntelyn jatkamista koskevassa hallituksen esityksessä (HE 234/2020 vp) on todettu, että pidemmällä aikavälillä tulisi selvittää tarpeita ja mahdollisuuksia tarkistaa hintasääntelyä pysyvämmiin. Erityistä huomiota tulisi tältä osin kiinnittää ennen 1.9.2019 tehtyihin jatkuvaa luottoa koskeviin sopimuksiin, jotka jätettiin 1.9.2019 voimaan tulleen hintasääntelyn soveltamisalan ulkopuolelle niissäkin

tapauksissa, joissa kuluttaja tekee uusia nostoja hintasääntelyn voimaantulon jälkeen. Myös eduskunta totesi esityksestä antamassaan vastauksessa: ”Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto arvioi huolellisesti kattavaan analyysiin ja kansainväliseen vertailuun pohjautuen, onko kuluttajaluottosääntelyä muutettava pysyvästi. Tässä arvioinnissa on erityisesti tarkasteltava tehokasta seuraamussääntelyä ja vanhojen, korkeakorkoisten luottojen saamista maltillisemman korkotason turvaavan sääntelyn piiriin.”

Mitä mieltä olette siitä, jos 20 %:n korkokatto ulotettaisiin pysyvästi koskemaan vanhoja jatkuvia luottoja (mukaan lukien hyödykesidonnaiset luotot)siltä osin kuin kyse on uusista nostoista?

EK suhtautuu kriittisesti sääntelyn ulottamiseen ennen lain voimaantuloa tehtyihin tällä hetkellä voimassa oleviin sopimuksiin. EK katsoo, että lainsäädännöllä ei tulisi lähtökohtaisesti puuttua voimassa oleviin sopimuksiin, vaan sopimusehtoja koskevan sääntelyn tulisi vaikuttaa vasta lain voimaantulon jälkeen tehtyihin sopimuksiin. Aiemman sääntelyn aikana tehtyihin sopimuksiin puuttuminen lainsäädäntöteitse voi johtaa EK:n arvion mukaan siihen, että luotonantajat irtisanoisivat vanhoja sopimuksia, eivätkä kaikki saisi enää uutta lainaa uuden sääntelyn mukaisilla ehdoilla. Mikäli valmistelussa katsotaan kuitenkin, että 20 %:n korkokatto ulotettaisiin pysyvästi koskemaan vanhoja jatkuvia luottoja, pidämme perusteltuna arvioida, voisiko tämä tapahtua esimerkiksi sellaisella mekanismilla, jolla pyritään puuttumaan vain kohtuuttomiksi katsottuihin ehtoihin, mutta lievästi nykyisen sääntelyn ylittäviä korko- ja kulutasoja ei automaattisesti rajoitettaisi tällaisella sääntelyllä.

Koskentausta Lauri

Elinkeinoelämän keskusliitto EK - Lainsäädäntö ja hallinto, Toivola Tommi /

Koskentausta Lauri